

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlévtár (városház,
főldszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Debreczen sz. kir. város közgyűlése.

Városunk törvényhatósági bizottsága f. hónap 9-én tartotta folytatólagos közgyűlését *Weszprémy Zoltán* főispán elnökletével. A bizottsági tagok csekély számban jelentek meg a második napon, holott fontos tárgyak vártak elintézésre.

A közgyűlés megnyitása után Ronesik Lajos főszámvevő bejelenti, hogy a költségvetés tegnap történt tárgyalása és módosításai után így alakult a végösszeg. Bevétel 3.215.264 kor. 92 fill. Kiadás 3.475.965 kor. 22 fillér. A mutatkozó hiány 260.696 K 30 fillér. Eszerint a jövő évi pótdó 21-5%.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

22. *Tanácsi előterjesztés a közkórház kibővítési munkálatainak folyamatban tételéről.* (Előadó: Dr. Tóth Emil aljegyző.)

A közgyűlés akképen határozott, hogy ezen munkálatot költségvetéssel a tanács a jövő havi közgyűlésen terjessze elő.

23. *A köztisztasági és közegészségügyi vállalatok házikezelésének ügye.* (Előadó: dr. Tóth Emil aljegyző.)

A tanács előterjesztette a köztisztasági és közegészségügyi vállalat házikezelésbe vételére vonatkozó javaslatot. A szabályrendeletet kinyomatták és szétosztották a bizottsági tagok közt.

Márk Endre általánosságban elfogadja a javaslatot. A vállalatot függetleníteni kell a hivatalos befolyástól. A tervezet szerint az ügyeket egy héttagny felügyelő-bizottság intézi, mely saját kebeléből választja az igazgatót. Ez abszurdum. A felügyelő-bizottság hogy fogja ellenőrizni a saját kebeléből választott igazgatót? Különben tudja azt is, hogy az igazgató teendőket a főmérnök akarja elvállalni. Ezt pedig helyeselni nem lehet, mert a főmérnöknek van elég dolga most is. Figyelmezteti erre a részére a tervezetnek a közgyűlést. Amellet van, hogy az igazgatói állást töröljék el.

Burger Péter dr. szerint nincs az ügy előkészítve, mert nem volt sem a közegészségügyi, sem a gazdasági bizottság előtt. Helyteleníti, hogy a felügyelő-bizottság tagjainak jutalék van megállapítva. Javasolja, adják vissza az ügyet előkészítés végett a tanácsnak.

Révi Nándor dr. azt kívánja, hogy minden köztisztasági intézményt vonjanak be a vállalat keretébe. Helyteleníti, hogy jutalékot ad a vállalat.

János Zoltán általánosságban elfogadja a javaslatot.

Acsél Géza főmérnök reflektál a felszólalásokra. Egyik ellenvetés az, hogy a vállalatot miért baziroszák üzleti nyereségre. Kijelenti, benne van a szervezetben, hogy a tiszta jövedelmet nem a házi pénztárba szállítják be, hanem a vállalat tovább fejlesztésére fordítják. Ami a jutalék adását illeti, azt a többi vállalat mintájára állapították meg. Az igazgatói állást azért kívánja fentartani, mert kell, hogy egy szellemi vezetője legyen a vállalatnak. Az igazgatónak semmi fizetés nincs megállapítva. Az igazgatói állást azért kívánja a főmérnök maga betölteni, hogy mozgásba hozza, fejlődésképpé tehesse a vállalatot.

Balkányi Miklós dr. jobban szeretne volna, ha a vállalatot egy harmadik személy csinálta volna meg. A javaslatot általánosságban elfogadja.

A közgyűlés ezután *Burger* Péter dr. halasztási indítványát egyhangulag elvetette s a javaslatot általánosságban elfogadta, ami után rátértek a részletes tárgyalásra. Ennek során *Révi* Nándor dr. indítványozta, hogy a felügyelő-bizottság tagjainak megállapított jutalékot töröljék el. A közgyűlés az indítványt elvetette. *Márk* Endre indítványozta, hogy a felügyelő-bizottságnak hivatalból a tiszti főorvos is tagja legyen. Az indítványt elfogadták.

A hetedik szakaszhoz, mely az igazgatói állás szervezését foglalja magában, *Kovács* Endre szólt hozzá. Javasolja, hogy igazgatói állást ne szervezzenek, hanem munkakörét utalják át az intéző munkakörébe.

Kovács József polgármester kéri, hagyják meg az igazgatói állást. Ennek a most meginduló vállalatnak szüksége van az állásra.

A közgyűlés elfogadja *Márk* Endre indítványát.

Szilágyi Imre javasolja, hogy a könyvvéltői és pénztárnoki állást válasszák el. Szervezzenek külön pénztárosi állást. A közgyűlés az indítványt elvetette. Ezután részleteiben is elfogadja a közgyűlés a tervezetet.

24. *Tanácsi előterjesztés előcsengetős vasuti sorompó felállítására tárgyában.* (Előadó: Csóka Sámuel tanácsnok.)

A közgyűlés a tanács előterjesztését elfogadja.

25. *A debreczeni Csokonai-kör a Fröbel gyermekert egylettől nyert alapítványra vonatkozó oklevelek kormányhatósági jóváhagyás alá felterjesztés végett bemutatja.* (Előadó Oláh Károly tanácsnok.)

A bemutatott okleveleket a városi tanács a belügyminiszterhez jóváhagyás végett felküldi.

26. *As Orvosgyógyászati-egylet ugyanezen tárgy beadványa.* (Előadó: Oláh Károly tanácsnok.)

A bemutatott alap oklevelet a közgyűlés jóváhagyás végett felterjeszti.

27. *Tanácsi előterjesztés a magyar városok központi hitelintézetének létesítése ügyében érkezett felhívásra. Ezzel kapcsolatban Kassa és Győr ss. kir. városok ugyanezen tárgy megkeresései.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés tekintettel arra, hogy a város maga létesít városi takarékpénztárt, a fentnevezett intézet részvényeiből nem jegyez.

28. *As Országos Monografia Társaság megkeresése Debreczen ss. kir. város monografiájának megíratása és annak költségei tárgyában.* (Előadó: Oláh Károly tanácsnok.)

A közgyűlés a kért segítséget nem adja meg.

29. *Névszerinti szavazás első ízben a gróf Szapáry József tulajdonát képező Ajtó-u. 8. ss. házastelek megvétele tárgyában.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés a megvételt elhatározza.

30. *Fazekas István ajánlata a Nyugoti-utca 16-18. ss. házastelkéhez az utcatestből csatolandó telekrész megvétele tárgyában.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés az eladást elhatározza.

31. *Rádi János ajánlata libakerti földjének eladása tárgyában.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér.)

A közgyűlés a megvételt elhatározza.

32. *Grausz Mór felelőssége a városi tanács azon határozata ellen, mellyel a Simonffy-utcai piacon levő*

áru bódék lebontási és visszaállítási költségei, valamint az elmaradt bérjövdelem megtérítésére kötelestetett. (Előadó: Dr. Vargha Elemér.)

A közgyűlés a bódék lebontási és visszaállítási költségeiben felebbezőt elmarasztalja, ellenben az elmaradt bérjövdelem fizetésétől felmenti.

33. *Nagy István élelmiszer vállalkozó kérvénye a kösigasztásilag letartóztatott és elítélt egyének részére általa szállított élelmiszerek szersződésileg megállapított egységárának felemelése tárgyában.* (Előadó: Dr. Tóth Emil aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

34. *Felebbezések a városi rendőrség, hajdu és szolga személyzet ruha és lábbeli szükségletének biztosítása tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.* (Előadó: Csóka Sámuel tanácsnok.)

A közgyűlés a felebbezést elutasította.

35. *A Tiszavidéki Mesőgazdák szövetségének felebbezése göseke szállítással elkövetett utrongulás költségei megtérítését kimondó tanácsi határozat ellen.* (Előadó: Dr. Hegedüs István aljegyző.)

A közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta.

36. *Kir. törvényszék elnökének megkeresése az esküdtek kiválasztása céljából összeülő bizottságban négy bizalmi férfit kiküldése iránt.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés az összeíró bizottságba négy tagot küld ki.

37. *Debrecsen sz. kir. város védnöksége alatt álló Gyermekvédő Egyesület kérelme a városctmerének használatára tárgyában.* (Előadó: Dr. Vargha Elemér tanácsnok.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

38. *Tanácsi előterjesztés Simonffy János epreskerti faraktárnok 1908. évi számadása tárgyában.* (Előadó: Dr. Hegedüs István aljegyző.)

A közgyűlés a felmentést megadja.

39. *Utcagazdaságok 1910. évi költségelirányzata.* (Előadó: dr. Hegedüs István aljegyző.)

A közgyűlés az elirányzatot jóváhagyja.

40. *Tóth Imre városi irnok kérelme napidíjas irnoki minőségben eltöltött idejének nyugdíjigényének megállapításánál figyelembe vétele iránt.* (Előadó: Kovács Kálmán aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

41. *Iklódy János városi irnok hasonló tárgyú kérelme.* (Előadó: Kovács Kálmán aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

42. *Ssemere Albert városi irnok hasonló tárgyú kérelme.* (Előadó: Kovács Kálmán aljegyző.)

A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

43—44—45—46. A közgyűlés ezután elintézt néhány nyugdíj, kegydíjügyet és több szabadságolás iránt beadott kérvényt, végül kihirdetett néhány orvosi és bábaoklevelet.

A közgyűlés ezután a főispán éltetésével véget ért.

Igazolványos altisztek alkalmazása.

Sok szó esett a szaksajtóban az igazolványos altisztekről és az ezek alkalmaztatásáról szóló 1873. évi II. t.-cikkéről; de a rendes napisajtó nem foglalkozott ez ideig e tárggyal soha és részben ezért, de főképp azért is aktuális most e cikk, mert több oldalról történt felhívásnak engedve íródott és még azért is, mert a közel napokban Kolozsvárott kongresszuson megjelenő intéző bizottságnak és a kormánynak van figyelmébe ajánlva.¹

Hogy ez az ósdi 1873. évi II. t.-c. mily nagy kerékkötője az intelligensebb, ugymondva lateiner osztálynak, azt nem lesz érdektelen kissé bonckés alá venni és e törvény ferde kinövésére az illetékes körök figyelmét felhívni.

¹ Mi ezen kérdést a városunknál régebben dolgozó napidíjas irnokok érdekében ismertetjük. Szerk.

Én meg vagyok győződve, hogy azok, akik e törvényt megalkották, ismerve annak későbbi káros kihatását, azt még az oktroy dacára sem szavazták volna meg; mert ezelőtt 36 évvel talán bevált, (?) de ma, mikor rendőri és szolgai állásokra sokszor jogvégzett pályázók is akadnak fölös számmal, ma már igazán itt volna a 12-ik óra, hogy e törvényt lombtárba dobjuk és vele egyidejűleg a qualificationális 1883. évi I. t.-cikket s alaposan módosítsuk, gondoskodván arról, hogy analfabétákból pénzen vett képzettségek ne tegyék be majdnem minden állásnál orrunk előtt az ajtót.

Mert számtalan esett volt reá, hogy bizonyos képzettséghez kötött állásra jóval nagyobb képzettséggel bíró pályázók is pályáztak, s habár számbavehető protekciójuk is volt, minden kísérletük megtört az 1873. évi II. t.-c. ellenállásán.

Sok könyüt sajtolt és sajtolt még ma is nem egy intelligens ember szeméből és méltán, mert ez a törvény Damokles-kardként függ feje fölött mindazoknak, akik plána protekció hiányában a közpályák habár alsó fokozatán mint hivatalnokok boldogulni akarnak.

Minden más pályázó fölött elsőbbséget ad e törvény az igazolványos altiszteknek, ha az állással egybekötött kvalifikáció birtokában vannak; ezt pedig azok, akiknek kellő képzettségük nem volt, pláne az utóbbi időben, könnyen megszerzhették, mert köztudomás szerint az iskolai bizonyítványok gomba módra gyártattak és talán gyártatnak ma is.

Számtalan esetet tudok, hogy az ilyen bizonyítvánnyal és igazolvánnyal ellátott altiszt nem kisebb helyre neveztetett ki, mint az ország első hivatalaiba: a miniszteriumokba.

Kivételet nélkül minden miniszterium hemzseg az ilyen alkalmazottaktól, pedig hány intelligens ember, aki tényleg iskolákat járt, esetleg több nyelvet korrektül beszél, használható is, az ilyen pályázókkal szemben nem boldogulhatott és nem fog boldogulni ezután sem, mert elébe tartják a tilalomfát: az 1873. II. t.-cikket.

Eltekintve attól, hogy ezen alkalmazottaknak — amint azt a gyakorlat fényesen megmutatta — 90 százaléka irodai szolgálatra ugyszólván alkalmatlan és habár az illetékes körök ennek teljes tudatában vannak, ki van zárva ezek nem alkalmazása, mert megtörtént néhai való jó Szilágyi Dezsővel az a furcsa eset, hogy egy ilyen igazolványos urat többszöri pályázat dacára mellőzött, — aminek az lett a következménye, hogy a Reichskriegsminiszteriumhoz beadott kérvényében azt kérte, hogy vagy nevezzék ki, vagy a miniszter nyújtson anyagi kárpótlást mellőzéseért. Ily lépésre feljogosítja pályázót az az eset, ha többszöri pályázat után sem jut kinevezéshez és igazolványa hatályát veszti.

Mondanom sem kell, hogy a Reichskriegsminiszter leirata következtében Szilágyi Dezső sietett az illetőt kinevezni.

De vajjon hosszas szolgálata után — ha melőzik — hova forduljon az a díjnok, aki 10—12 évig szolgál és napi 7—8 órai lélekölő munkát végez: az igazolványos altiszttel szemben, aki ugyszólván nem dolgozik semmit, s ha kinevezik,

katonai szolgálatban eltöltött évei a nyugdíjban beszámíttatnak és még tetejébe egy oly nagy összeget kap végkielégítésül, amivel megvetheti jövője alapját.

Vajjon az a dijnok nem ép olyan közege-e az államnak, vagy városnak, mint az igazolványos altiszt? De azért végkielégítést nem kap és szolgálati éveiből is csak két év vétetik egynek és számíttatik a nyugdíjba kinevezetés esetén.

Hasábokat lehetne e törvény káros voltáról írni, mondhatnám azt is, hogy ez egy kifogyhatatlan anyag, de nekem intencióm csak az volt, hogy e törvény romboló munkájára az összminisztérium és az illetékes „tettekkel tényező” körök figyelmét fölhívjam; mert ha ez a törvény még sokáig érvényben fog maradni, akkor minden családapa, aki gyermekéből csak kis hivatalnokot tud faragni, sokkal jobban teszi, ha iskola helyett gyermekét a hadseregbe adja, mert az 12 évi szolgálat után olyan előnyökhöz juttatja, amilyenről a polgári életben még álmodni sem lehet.

Bary Árpád.

Tüdőbetegek érdekében.

(K.) A hivatalos statisztika szerint hazánkban félmillió ember szenved tüdővészben, széthordva a betegség csiráit Kárpátoktól Adriáig.

Félmillió ember áll a halál küszöbén és ki tudja hányan születnek a jövőre, akik örökölve ezen hol gyorsan, hol lassan pusztító betegséget, tovább és tovább terjesztik a nemzetrontó veszedelmes bajt.

És bár minden emberélet drága, legszomorubb az, hogy a tüdőbetegek száma legnagyobb a magyarság szívében az alföldön, éppen ott, ahol úgy a munkás békés napokban, mint a nemzetet érhető viharok közepett legnagyobb szükség van az erős karokra, az ép testben lakozó ép lélekre...

Az emberbarátok egész raja öszpontosult a védelmi munkában, melynek célja megakadályozni a tüdővész terjedését. Egyesületek alakultak az emberszeretet nevében és ezeknek vezetői minden alkalmat megragadnak arra nézve, hogy ezen pusztító baj terjedésének korlátot vonhassanak. Fáradozásukat már is siker koronázza és a felállított szanatóriumokból egymás után jönnek ki egészségesen azok, akik testükben a pusztulás csiráival hol lemondva, hol reménykedve léptek az emberszeretet csarnokába.

Embereket, betegeket láttam majdnem leroskadva az aggodalom sulya alatt és ma dolgoznak egészségesen, áldva a Gondviselést és az Isten által rendelt jó embereket, akik az élethez való reményüket visszaadták. Családok feje felett eloszlottak a fellegek a gondos kezelés alatt és az anyák, akik sirva bucsuztak el gyermekeiktől, ma megmentve az életnek, derült arccal és egészséges testtel töltik be fönséges anyai hivatásukat.

És ámbár sok a segítő kéz, bőséges a szeretet érzése, a *mentő hajlék*-okban kevesen férnek el, holott ezren és ezren várják a segítséget a halál ellen. Nem szabad éppen azért ellankadni a szeretetnek... Ennek meg kell nyilvánulni akár „csak egy szál virágot” kérő alkalommal, hanem minden

oly helyen és alkalomkor, ahol sikerül a jó szívek figyelmét a szanatóriumok és tüdőbetegek iránt fölkeltetni.

A József főherceg szanatórium, melynek élén egy fáradhatatlan szív áll: *Lukács György* belső titkos tanácsos már emelt egy mentsvárat a tüdőbetegeknek Békésgyulán. Lukács György többet tett a szenvedő emberiség érdekében, mint ezren és ezren annakelőtte. Az emberszeretet megtöltötte szívét nemes érzésekkel, akaratát megacélozta és a békésgyulai szanatórium felállításával ércnél maradandóbb emlékezetet emelt magának.

Látva az ő és a vezetése alatt álló nemes gárda embermentő munkáját, legyünk mi is hivei a szerencsétlen tüdőbetegek megmentésének. Ha őket védjük a halál ellen, a magyar nemzet életét és erősségét védjük.

Itt lesz nemsokára a halottak napja, a megemlékezés ünnepe. Midőn tehát szeretteink sirjára virágot viszünk, ugyanakkor emlékezzünk meg a szegény tüdőbetegekről is és egy szál virág értékét adjuk oda a szanatórium egyesületnek, mely arra törekszik, hogy minél kevesebb legyen a temető kora lakóinak száma.

Mentsük meg a megmenthetőt!...

A szüret.

Van egy csodaszép költeményünk, a mi aggasztán Lévaink irta, mely a mostani napokban igen aktuális. „Szüreti színt ölte két kis hugom ajka”, mondja a költő és ez így lesz, valameddig Nőé apánk megcsufítója, a bor, szőlőgerezden érik. Közel volt az az idő, midőn már a vegyi tudomány szüretelt sötét pincékben, amikor virágzó iparág volt a borhamisítás. De ezt szerencsére tárgytalanná teszi az idő. Ma már ott tartunk, hogy ámbár kevesebb a szőlővel beültetett terület Magyarországon, mint a filoxera előtt, mégis a modern termelés következtében sokkal több borunk terem most, mint a filoxera pusztítás előtt. A hivatalos és magánjelentések szerint, egyrészt a tavaszi fagy, másrészt a szőlőmoly nagy pusztítása miatt lényegesen kevesebb lesz a bortermés, mint tavaly, amelyről öreg szőlősgazdák azt mondták, hogy a boszniai occupáció óta nem emlékeznek hasonló nagy termésre. Megegyeznek a tudósítások abban, hogy ha mennyiségre kevesebb is lesz a bor, minőségre lényegesen jobb lesz. Ami bennünket a szüretelés alkalmából a kérdéssel való foglalkozásra bír, az az, hogy fölhívjuk az érdekelt gazdákat azoknak az okszerű szüretetek megtekintésére, melyek hazánk minden valamirevalóbb borvidékén ez időtájt rendeztetnek.

Ugy látjuk, hogy a szőlőtermelés terén még a kisgazdák is sokat tanultak az utolsó évtizedben. Kisebb-nagyobb mértékben, az újabb termelési fogásokkal gyakorta találkozunk még a kis, törpe szőlőgazdaságokban is. Amely téren haladni kellene, azt az ősi szüretelés terén várjuk. A modern technika a szüretelés terén az utóbbi években igen sok jól felhasználható eszközt nyújt a gazda kezébe és nagyon jól teszi a földmívelésügyi minisztérium, midőn a tanítás

legközvetlenebb tényezőjével, a szemléltetéssel akarja a kistermelőket e tekintetben haladásra bírni. Megszűnt az az idő, amikor ósdi módon szüreteltek és igen gyakran szüretelés közben „kereszteltek” is, mert hiszen a modern eszközök ezt a kis csalafintaságot ma már nyomban konstatálják és a gazda annak teszi ki magát, hogy amit az Isten neki adott, azt ő mesterséges módon elértékteleníti.

A helyes, okszerű szüretelés módjai eltanítására az a néhány vidéki minta szüret, amelyből, fájdalom, a mi vidékünknek nem jutott, még nem elég arra, hogy rövid időn belül azok az ismeretek elterjedjenek valamennyi borvidéken, hanem szükséges ambulans tanítókat szétküldeni az országban, nemcsak a szüretalkalmára, hanem a pincegazdasági ismeretek legelemibb részének megtanítására is. Sajnos, a magyar borgazdaság minden esztendőben válságosabb helyzetbe jut. Még nem minden felújított szőlő nyújt teljes termést és már is felhangzik a termelőknek panaszszava, hogy igen nagy eladatlan borkészlet hiába vár vevőre. Minden esztendőben égetőbben fog a baj mutatkozni. Ugy tudjuk, hogy az államkormányzat már évek óta napirendre szeretné tűzni a borértékesítés kérdését; de az a mai zürzaváros politikai helyzetben egyhamar aligha kerül napfényre és a szőlősgazdáknak még arra is sokáig kell várniok, hogy az annyira nehézményezett városi borital adó alól mentesíttessék termelésük. Éppen ebben a súlyos helyzetben tartjuk felette szükségesnek a pincegazdasági ismeretek intenzív terjesztését és éppen ezért ismételjük meg azt az óhajunkat, hogy a pincegazdasági ismeretek terjesztésére mélyebb nyomot vágó munkára vállalkozzék a kormányzat, amely valóban korszakos munkásságot teljesített, midőn egy teljesen elpusztult és egykor milliókat hozott termelési ágat sikerült nemcsak régi virágzása fokára emelni, hanem azt túl is haladni.

Értjük a szőlő rekonstrukcióját, mellyel elpusztult területek váltak újra dusan termővé és a gazdaságilag elernyed, reményvesztett nép kezd újra a népjólét fokára lépni. Nagyon hálátlan lenne az, akiket évdizedes szívós munkásság előtt kalapot nem emelne.

Hirek.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Városunk két napon át tartott közgyűlésének jegyzőkönyvét f. hónap 11-ikén délután 4 órakor hitelesítették. A hitelesítő közgyűlésen Kovács József polgármester elnökölt.

— **Eskütétel.** A legutóbb tartott közgyűlésen megválasztott új tisztviselők, nevezetesen H. Szóts József rendőrfogalmazó, Szerető István adópénztári tiszt és Oláh Gyula adókievő a f. hónap 11-ikén tartott hitelesítő közgyűlésen tették le a hivatali esküt.

— **Jubileum.** A debreczeni jótékony nőegylet 1909 november 7-ikén diszközgyűlést tart az egylet fennállásának emlékeztetére. A diszközgyűlésre az egylet meghívja a városi tanácsot, a vármegyét, az emberbaráti és kulturális intézeteket és a test-

vér nőegyleteket. A diszközgyűlést *Weszprémy Zoltánné* urasszony nyitja meg, mint az egylet alelnöke. *Fráter Erzsébet* urhölgy alelnök a nőegylet nevében üdvözli az egylet elnökét *Veressné Szathmáry Teréz* urasszonyt, *Koncz Ákos* titkár ünnepi beszédet mond. Este a színházban diszeloadás lesz.

— **Közgyűlés.** A debreczeni „Polgári és tisztviselő egylet” 1909 október 24-én, vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tart, melyen határozni fognak a kör feloszlásáról s, miután a tagok csekély száma miatt az egylet magát feltartani képtelen.

— **Debreczen város közigazgatása és törvénykezési módja a tizenhatodik században.** Művelődéstörténelmi értekezés Irla: Varga János kegyesrendi tanár. Ezen címen érdekes művelődéstörténelmi értesítést irt a városunk levéltárában foglaltak anyagából. Az érdekes tanulmányt ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A jól tejlő-tehenek terjesztése.** Darányi földmivélségi miniszter alkalmaztatta a népies gazdaságok terjesztésére azt a módot, hogy az államvasutak őrházai fokozatosan kis mintagazdaságokká fejlesszessenek. Ez okból több vasuti őrnek méhcsaládokat engedélyezett és évek óta tart az a jól beváló intézkedés is, hogy a vasuti őröknek értéktelen tehénállománya jól tejlő szimentháli, vagy legalább szimentháli fajta jelleggel bíró piros-tarka tehenekkel cseréltesse ki. Ujabbán a miniszter rendelkezése a Budapest-jobbparti üzletvezetőséghez tartozó ötvenegy pályáról kapott kedvező fizetési feltételekkel szimentháli teheneket. Kedvező a feltétel azért, mert módjában lesz az állatszaporulatból lefizetni a most vásárolt tehenet. A miniszter a szimentháli tájfajtájú tehenek beszerzésével a budapesti gazdasági felügyelőséget bizta meg, a kereskedelemügyi kormány pedig kedvező szállítási feltételekkel járult alkalmazottai gazdasági erősítésének támogatására.

14,093/1909. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közönsége a Mester-utczai iskola telkén építendő két tanterem építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenyt hirdet.

Föld-, kőműves és elhelyező; ács, bádogos, asztalos, lakatos, üveges és mázó; kályhás munkákra.

Ajánlat tehető minden munkára együttesen vagy munkanemenként külön-külön, de csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és költségvetési űrlapokon, melyek a városi mérnöki hivatalban Simonffy-utca 2/b. munkanemenként 20 fillérért megszereshetők.

Ugyancsak a mérnöki hivatalban a terv, általános és részletes feltételek naponta 8-1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a Mester-utcza-i iskolatelken építendő tanterem munkájára” felirattal ellátva Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalában 1909. évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájáig adhatók be s ugyan ezen nap délelőtti 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel. Később érkezett vagy a feltételeknek és ezen hirdetménynek meg nem felelő távirati- és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlat beadása előtt tartoznak ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt a város házipénztárába letenni s erről szóló elismervényt az ajánlathoz csatolni.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

A város fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatokat más uton biztosíthassa.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1909. évi október hó 4-én tartott üléséből.

A városi Tanács.